

OBSAH

Úvod	11
----------------	----

I. SENIORSKÝ VĚK A JEHO SPECIFIKA Z HLEDISKA INTERNĚ-METABOLICKÉHO

1	Interní předoperační vyšetření a příprava nemocných	14
1.1	Kalendářní věk a věk biologický, sarkopenie a osteoporóza	15
1.2	Imunitní systém ve stáří	16
1.3	Věk a operační riziko	22
1.4	Orgánová rizika operačního výkonu	26
1.5	Plicní onemocnění a operační riziko	32
1.6	Diabetes mellitus a operace	33
1.7	Metabolický syndrom	38
1.8	Renální onemocnění a operační riziko	40
1.9	Jaterní onemocnění a operační riziko	41
1.10	Gastroenterologické komplikace u seniorů	42
1.11	Neurologická onemocnění a operační riziko	46
1.12	Prevence tromboembolické choroby v pooperačním období	46
1.13	Poruchy výživy	47
1.14	Výživa seniorů vedená nutriční terapeutkou	51
1.15	Doporučení Evropské společnosti parenterální a enterální výživy (ESPEN) s konsenzuálním stanoviskem pracovní skupiny Společnosti klinické výživy a intenzivní metabolické péče ČR (SKVIMP) pro klinickou výživu v chirurgii	67
2	Kardiovaskulární onemocnění	83
2.1	Onemocnění oběhové soustavy	83
2.2	Ortopedické výkony	87
2.3	Poruchy výživy	88
2.4	Sarkopenie	89
2.5	Sepse	90
2.6	Diabetes mellitus a senium	90
2.7	Plicní komplikace	90
2.8	Další komplikace	92
2.9	Pandemie Covid	93
3	Chronické selhání ledvin, dialyzační léčba a operační příprava	96
3.1	Definice chronického onemocnění a selhání ledvin	96
3.2	Klasifikace chronických onemocnění ledvin	98
3.3	Epidemiologie	98
3.4	Příčiny chronického onemocnění a selhání ledvin	99

3.5	Náhrada renálních funkcí u seniora	100
3.6	Riziko operačních zákroků u pacientů s onemocněním ledvin	102
3.7	Předoperační vyšetření pacienta s pokročilým chronickým onemocněním nebo selháním ledvin	103
3.8	Perioperační management	105
4	Fyzická aktivita a cvičení seniorů	111
4.1	Obecné fyziologické změny v rámci stárnutí a jejich odraz ve fyzické aktivitě	112
4.2	Obecné benefity fyzické aktivity ve stáří	113
4.3	Zvláštnosti pro aplikaci pohybových aktivit u „křehkých“ seniorů	121
4.4	Doporučená vyšetření, indikace a kontraindikace před a během pohybové aktivity seniorů	123
4.5	Doporučení pro aplikaci rehabilitačního pohybového programu u seniorů v rámci hospitalizace	125
4.6	Doporučení k ordinaci pohybové aktivity v domácím režimu pro seniory	129

II. SPECIFIKA CHIRURGICKÉ PÉČE U PACIENTŮ VYŠŠÍHO VĚKU

5	Perioperační péče o seniory	134
5.1	Fyziologické změny ve stáří ve vztahu k perioperačnímu období	134
5.2	Hodnocení operačního rizika	135
5.3	Specifika péče o seniory v perioperačním období	139
5.4	Pooperační komplikace	146
5.5	Shrnutí základních principů perioperační péče o seniory	151
6	Onkochirurgie vyššího věku	154
6.1	Definice vyššího věku	154
6.2	Indikace k onkochirurgickým výkonům ve stáří	155
6.3	Základní diagnostické metody pro každodenní chirurgickou praxi	155
6.4	Specifika některých onkologických onemocnění u seniorů	158
7	Miniinvazivní chirurgické techniky a jednodenní chirurgie	164
7.1	Miniinvazivní chirurgie	164
7.2	Jednodenní chirurgie	166
7.3	Perioperační období	168
7.4	Psychologické aspekty miniinvazivních operací seniorů v jednodenních chirurgiích	172
8	Traumatologie vyššího věku	174
8.1	Faktory ovlivňující terapii zlomenin vyššího věku	175
8.2	Obecné principy ošetření pacientů se zlomeninami ve vyšším věku	176
8.3	Anestezie	177
8.4	Operace	177
8.5	Celkové komplikace	181
8.6	Typické příklady zlomenin skeletu ve vyšším věku	181
9	Zlomeniny proximálního femuru u geriatrických pacientů	192
9.1	Epidemiologie	192
9.2	Rizikové faktory zlomeniny proximálního femuru	194
9.3	Klasifikace zlomenin proximálního femuru	194
9.4	Diagnostika	196
9.5	Terapie zlomenin proximálního femuru	197

10	Náhlé příhody břišní u seniorů	209
10.1	Dělení náhlých příhod břišních.	210
10.2	Zánětlivé náhlé příhody břišní u seniorů	213
10.3	Ileózní náhlá příhoda břišní	222
10.4	Krvácení do GIT	228
11	Ošetrovatelská péče o seniory na chirurgickém pracovišti	233
11.1	Potřeby seniorů	234
11.2	Komunikace se seniory	236
11.3	Příjem na chirurgické pracoviště	236
11.4	Péče o rány.	240
11.5	Pooperační výživa	242
12	Kazuistiky operačních výkonů	244
12.1	Třidevadesátiletý pacient se symptomatickým kolorektálním karcinomem	244
12.2	Dvaadevadesátiletá pacientka s uskřinutou femorální kýlou	245
12.3	Čtyřiaosmdesátiletá pacientka s volvulem céka	246
III. CHIRURGICKÁ PÉČE V ČESKÉ REPUBLICE		
13	Přehled dostupných populačních dat se zaměřením na seniorní populaci v ČR	252
13.1	Zdroje dat	253
13.2	Výsledky	253
	Summary.	284
	Přehled použitých zkratk	285
	Rejstřík	288